

І. Л. Гетманець

студ. IV курсу

спеціальність «Право»

Науковий керівник: д.ю.н., проф. Т. В. Степанова

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄСІТС В СУДОЧИНСТВО НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Загальновідомо, що Державна судова адміністрація (далі – ДСА) планувала впровадити Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему (далі – ЄСІТС) у дію ще в березні 2019 року, але рік потому немає ніяких зрушень у цьому питанні. Отже, система, яка мала стати важливим етапом у формуванні ефективного сучасного судочинства, так і не запрацювала. На жаль, майже всі новітні впровадження – судочинство або інша сфера – в Україні спіткаються на питанні фінансування. Адже для того, щоб система почала свою роботу повсюдно, треба закупити необхідне технічне обладнання (комп'ютери, сканери, засоби фіксації процесу), програмне забезпечення та ін. Хоча ДСА і провела тендер по закупівлі програмно-апаратних комплексів для фіксації судового засідання, листових сканерів, фотосканерів, серверів для судів, однак, наприклад, сервери, які закупила ДСА, не придатні для нормального функціонування системи, сканери лише сповільнюють роботу, що не відповідає меті створення даної системи. На даний час відносно деяких посадових осіб компаній, з якими був укладений договір про розробку програмних комплексів, навіть відкрито кримінальні провадження, оскільки вони підозрюються в несанкційованому втручанні у програмні комплекси, використанні шкідливих програм, втручанні у роботу програмного забезпечення з наміром копіювання інформації. Саме через це існує загроза, що програмний код продукту міг перейти в треті руки, а отже можлива загроза конфіденційності інформації [1].

Проблеми є і з кадровим забезпеченням роботи ЄСІТС. Так, одна людина може відцифрувати на листовому сканері лише 2 томи у день, а середня завантаженість судів у рік близько 3 млн. томів.

Багато суддів вважають, що проблема виникла і з нормативним документом (проект Положення про ЄСІТС). Є думка, що він потребує удосконалення і доопрацювання, адже в ньому не враховані дуже важливі технічні та організаційні моменти.

Отже, проаналізувавши готовність як самого населення сприймати таку новинку, так і самої системи задовольняти потреби громадян, можна дійти висновку, що система запрацює в повному обсязі ще не скоро. І Державна судова адміністрація зазначає, що ЄСІТС не запрацює раніше 2022–2023 рр.

Варто додати, що через недопрацювання ЄСІТС страждає важливий модуль – «Електронний суд». Адже суди можуть прийняти від учасника

процесу документ, але повноцінно працювати з цим документом далі не можуть, оскільки виникає багато запитань: як бути, якщо у іншої сторони немає електронного кабінету, навіщо потрібен електронний суд, якщо в подальшому документи все одно потрібно роздруковувати і т.д. Тому спрощення у зв'язку з використанням електронної системи на даний час, на жаль, не спостерігається.

Відомо, що у даний момент група міжнародних та національних експертів готує стратегію розробки ЄСІТС [2]. Сподіваємося, що їх результати значно пришвидшать строки впровадження ЄСІТС.

Вважаю, що спочатку потрібно доробити та прийняти Положення про ЄСІТС, далі реалізувати виділені кошти на таке матеріально-технічне обладнання, яке б задовольняло роботу судової системи. На мою суб'єктивну думку, адміністрація поставилась до цього питання не так відповідально, як могла б. Для роботи такої масштабної системи, тим паче напрямку, пов'язаного з правосуддям, треба вдосконалити технічне обладнання, підготувати до такого впровадження як суддів, так і звичайних громадян.

Список використаної літератури

1. Витяг з аудиторського звіту (висновки). Державне підприємство «Інформаційні судові системи». URL: <https://ics.gov.ua/ics/news/novyny/897379/> (дата звернення: 15.03.2020).
2. Повноцінне впровадження ЄСІТС в Україні – питання не одного року, – експерт з електронного правосуддя. URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/153064-povnotsinne-vprovadzhennya-yesits-v-ukrayini-pitannya-ne-odnogo-roku-ekspert-z-elektronnogo-pravosuddya> (дата звернення: 15.03.2020).